

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

2014. április • LVIII. évfolyam • 650. szám

4.

SEPSISZENTGYÖRGY HÍRES VÁROS,
VÁSÁRTERÉN ÚTJA PÁROS.
SZENT GYÖRGY NAPJÁN HAJNAL ÓTA
SZÓL A NÓTA, SZÁLL A NÓTA.
(MÉSZELY JÓZSEF)

LÁSZLÓ NOÉMI

Április

Közeledünk a holdtöltéhez:
az ágakon virág, levél lesz.
A fűben kék, fehér és sárga
illatozik majd, vízre várva.

Mivel a harmat nem elég,
esővel permetez az ég.
Csapzott lesz szírom, szár, levél,
szárítja nap, ringatja szél,

és sugdolóznak majd a szentek:
„A harangok Rómába mentek.”

CSEH KATALIN

Várakozás

Ülök a kisszéken,
és csak várok rád,
átvirrasztottam
sok-sok éjszakát.

Mikor jössz, jössz-e már?
Türelmem fogytán...
Milyen napszakban
érkezel hozzám?

Reggel vagy hajnalban,
délben, délután?
Alkonyatkor vagy
épp éjfél után?

Ifjan vagy öregen?
Halhatatlanul?
Vágyam erőteljes,
soha nem csitul.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Zümmögővers

Fára mászni volna jó,
magas almafára,
ágán lépked egy rigó,
be nem áll a szája.

Hancúroznak víg szelek,
bokrok között járnak,
zümmög már a kikelet,
bája van a tájnak.

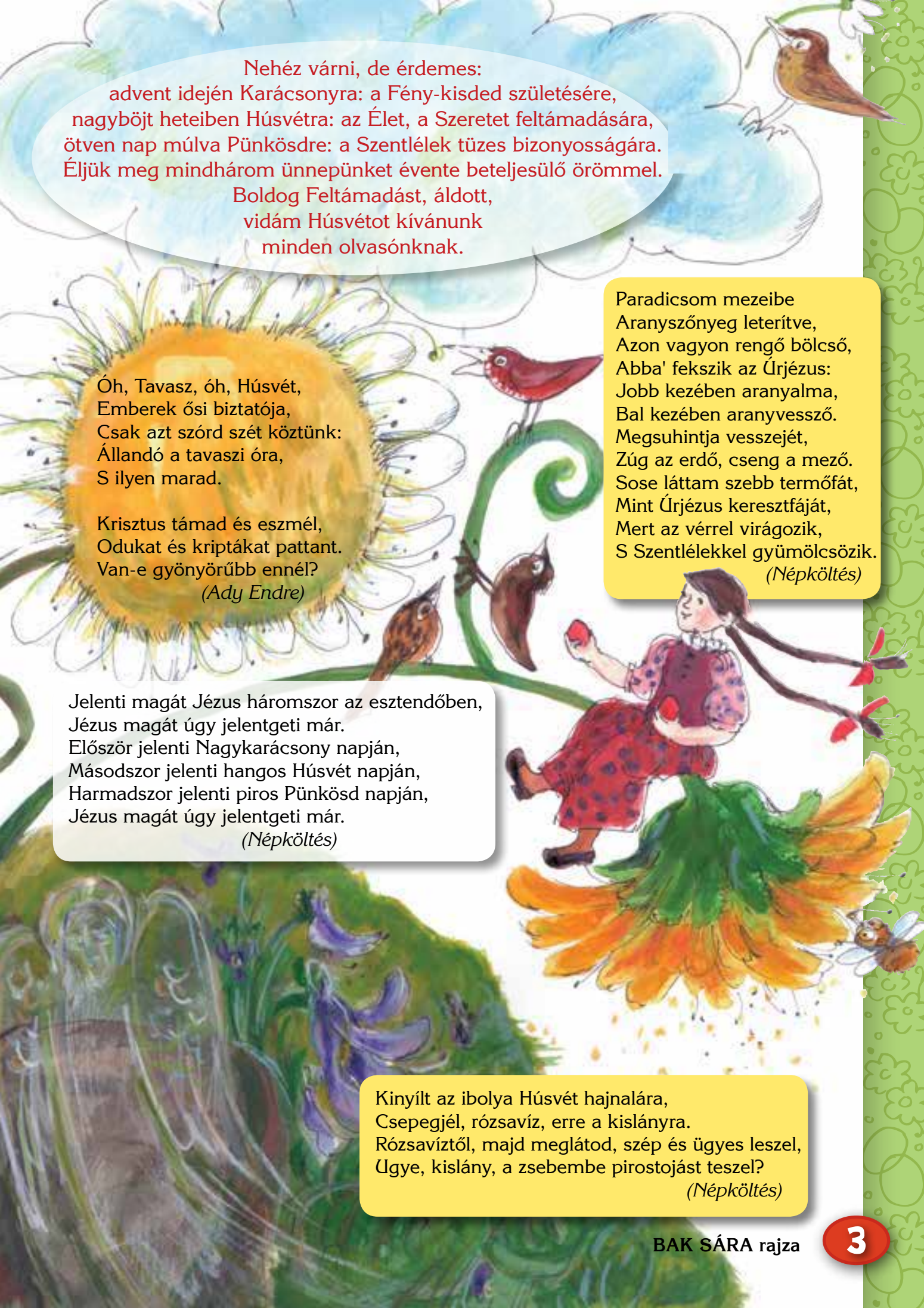
Lepke, dongó, méhecske,
szálldos kint a réten,
határtalan kedvüket,
most már én is értem.

BALAJTHY FERENC

Hetedhét

Melyik a kakukktojás?

Húsvéthétfő,
Húshagyókedd,
Hamvazószerda,
Áldozócsütörtök,
Nagypéntek,
Szabad szombat,
Virágvasárnap!

Nehéz várni, de érdemes:
advent idején Karácsonyra: a Fény-kisded születésére,
nagybőjt heteiben Húsvétra: az Élet, a Szeretet feltámadására,
ötven nap múlva Pünkösdre: a Szentlélek tüzes bizonyosságára.
Éljük meg mindhárom ünnepünket évente beteljesülő örömmel.

Boldog Feltámadást, áldott,
vidám Húsvétot kívánunk
minden olvasónknak.

Óh, Tavasz, óh, Húsvét,
Emberek ősi biztatója,
Csak azt szórd szét köztünk:
Állandó a tavaszi óra,
S ilyen marad.

Krisztus támad és eszmél,
Odukat és kriptákat pattant.
Van-e gyönyörűbb ennél?
(Ady Endre)

Jelenti magát Jézus háromszor az esztendőben,
Jézus magát úgy jelentgeti már.
Először jelenti Nagykarácsony napján,
Másodszor jelenti hangos Húsvét napján,
Harmadszor jelenti piros Pünkösöd napján,
Jézus magát úgy jelentgeti már.
(Népköltés)

Paradicsom mezeibe
Aranyszőnyeg leterítve,
Azon vagyon rengő bölcső,
Abba' fekszik az Úrjézus:
Jobb kezében aranyalma,
Bal kezében aranyvessző.
Megsuhintja vesszejét,
Zúg az erdő, cseng a mező.
Sose láttam szebb termőfát,
Mint Úrjézus keresztfáját,
Mert az vérrel virágozik,
S Szentlélekkel gyümölcsözik.
(Népköltés)

Kinyílt az ibolya Húsvét hajnalára,
Csepegjél, rózsavíz, erre a kislányra.
Rózsavíztól, majd meglátod, szép és ügyes leszel,
Ügye, kislány, a zsebembe pirostojást teszel?
(Népköltés)

GERGELY EDŐ

A lapító, a sirító és a dörgölő

Volt egyszer, hol nem volt, abban a faluban, ahol a zsírfehér rucák a pocsolyákban fejleg álló házak képét bámulják, na, pont ott volt egy ház. Se kicsike, se nagy, olyan közepes porta.

Ebben a házban az edények is éltek a maguk edényéletét, odaégtek, kilyukadtak, rájuk sült a zsír, máskor fényesen feszítettek, mikor ahogy suppant. A polcokon rend volt: lábas, fazék, palacsintasütő, tejeslábas, tepszi – mindenkinek megvolt a maga helye.

Voltak közöttük rátartibbak is, például egy deszka, amin mindenfélét vágtak, s ahogy vágták rajta a mindenfélét, úgy szívta magába a petrezselyemlevél, hagyma, fokhagyma, szalonna, paradicsom ínycsiklandó illatát. Mivel nemcsak hasznos, de ilyen illatos is volt önagysága, a legfelső polcon volt a helye. Szeretett is ott pöffeszkedni, s ha néha, edényátrendezéskor az ő felsőpolcos helyét vitatták, csak finoman kiengedett magából egy kis csomborillatot, s mindenki meghunyászkodott.

A deszka mellett ott díszelgett egy fából készült, karcsú henger is, a nyújtófa. Vele nyújtották a laskát, a poronyó- és kalácstésztát, így aztán cukor, vanília és fahéj illatával egészen elbódította a pörkölt, zsíros, kályháhozragadt ércedényeket.

De mind közül a legbüszkébb mégiscsak egy kockás kenderszőttes volt, a törölőruha. Azt mondta, neki a szekrény tetején van a helye, mert tőle függ mindannyiuk egészsége. Vele törölték ugyanis szárazra az egész pereputtyot.

Egy napon hihetetlen dolog történt.

A ház asszonya, miután ellátta, és berekesztette az állatokat, egy kicsit mérges képpel állt ki a kapuba. Kérdezgette mindenkitől, hogy az urát látták-e, mert reggel óta elment otthonról, s ott maradt a sok dolog felibe hagyva. Látták, látták, felelgették. Ki azt mondta, hogy takarni ment, ki azt, hogy favágni az erdőre, ki azt, hogy éppen a vásárban alkuozik valami lovakra.

Az asszony kicsit mérges képe már kakastaréjlilába kez-

FŐCZE KORNÉLIA

Kutyatánc

Elszakadt a kutyalánc,
kezdődik a kutyatánc.
Szaladna a kis csibe,
ám a lába kicsike.
Fölrepülne a kakas,
de a kerítés magas.

Kutya mondja: Áll a bál!
Itt mindenki kiabál.
Pedig én csak ugrálok,
még egy legyet sem bántok.

dett váltani, amikor, a tyúkok elülési idején jócskán túl, betántorgott a férje.

– Szóval takarni voltál, mi? – esett neki a felesége.

– Takartunk Józsiéknál – motyogta az ember –, mind a három kaszálón.

– Adok én neked Józsit – kiabálta az asszony, s a kezében levő törlőkendővel jól odadörgölt az urának.

– Segítettem Mózsinak is, hazahoztuk a fát, az csak nem bűn?

– Jaj, dehogy bűn, édes uram – s a felpaprikázódott asszony a deszkával meglapítgatta az ura lapockáját, hogy csak úgy kopant belé. De úgy látszik, beszédes kedvében volt, mert folytatta a faggatózást: – Még a vásárt es megjártad?

– Meg biza – motyogta az ember –, elcseréltem a lovakat, nem húztak már rendesen. Kaptam helyettük egy jól húzót, s mire megittuk az áldomást, egyedül haza es húzta a szekeret. Hát még ennek sem örvendesz?

De erre már esztét veszttette az asszony, s a nyújtófával jópárszor odasírt az urának.

Hogy utána még mi következett az asszony s az ember között, arról mesélhetnének az edények, ha nem azzal lennének elfoglalva, hogy újraszervezzék a polcokon az életet.

A deszkát ezután már csak úgy hívták, lapító, s leküldék a legalsó polcra, a húsörölő, káposztasarvaló, húspotyoló s egyéb veszélyes szekrénylakók közé.

A nyújtófát elnevezték sirítőnek, s bedugták a nem éppen jó hírű nagy kések, villák és fakanalak fiókjába. A törlőkendő neve dörgölő lett, de az ő sorsa felől nem rendelkeztek a szekrénylakók, mert a gazdasszony kezéből csak igen ritkán esett ki.

Ha te ezt nem hiszed, hát hiszi a piszi.

DÖME ZSUZSA

Április elsején

Libák feje tetején
egyensúlyoz a tehén,
bukfenceket hány a tó,
fordítva esik a hó.

Hiszed-e, ha mondom?
Hiszem hát, ha mondd!

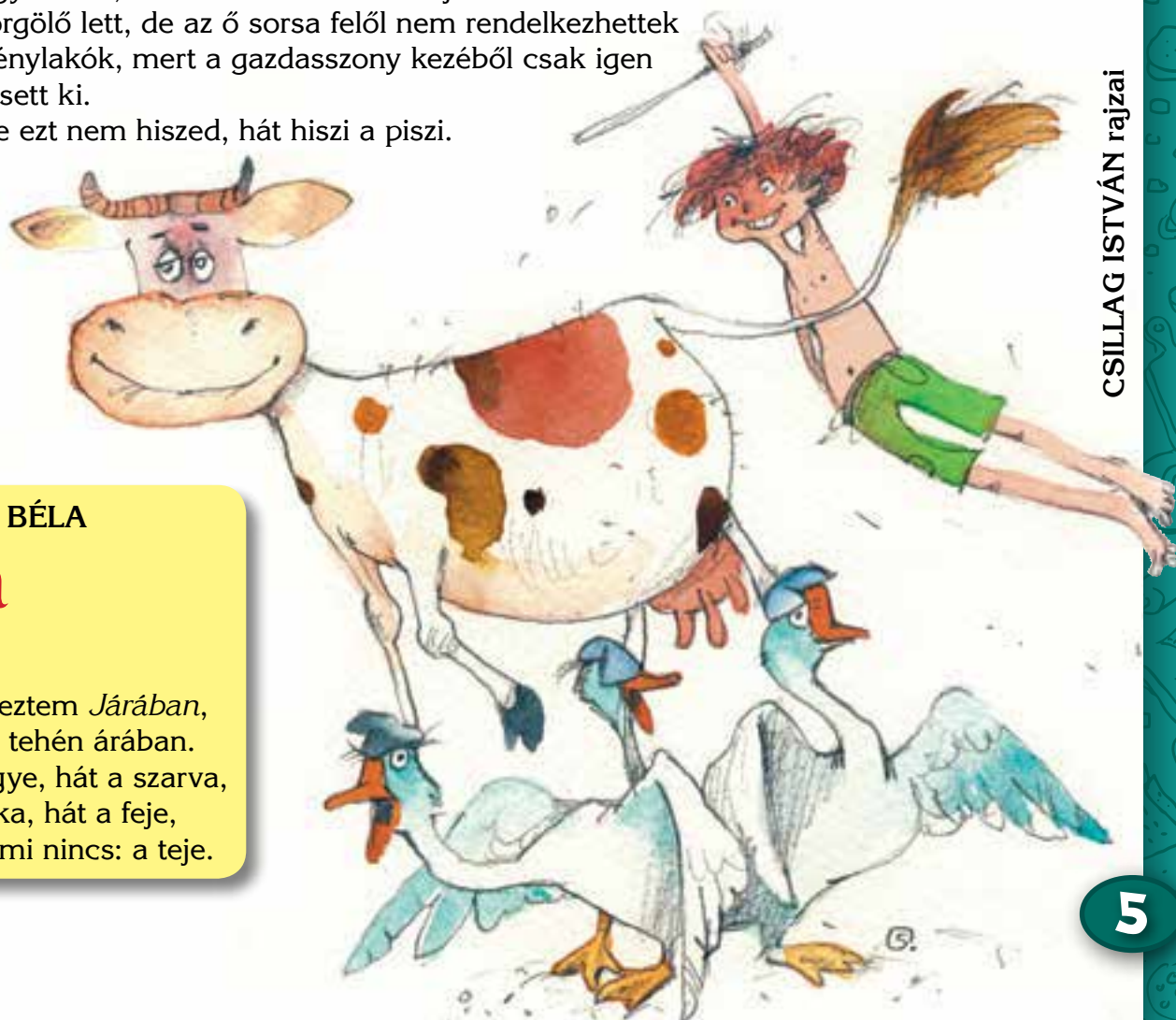
Fölfelé csorog a víz,
savanyú az édes íz.
Tótágast áll a világ,
és te vagy benne az ág.

Hiszed-e, ha mondom?
Hiszem hát, ha mondd!

MARKÓ BÉLA

Jára

Megkérdeztem Járában,
mi van a tehén árában.
Hát a tőgye, hát a szarva,
hát a farka, hát a feje,
s az is, ami nincs: a teje.

CSILLAG ISTVÁN rajzai

A templom egere

Fanni Gereben születésnapján, szeptember tizenharmadikán látta meg a napvilágot. Szülei, Ábris és Lidi három keresztapát szemeltek ki az újszülöttnék: Guruló Gerebent, Madarász Bénit és Galambdúc Tóbiást. Fanni különleges kislánnyá cseperedett. Bal szeme kék volt, és feje bal oldalán rézszerű csigákban kunkorodott a haja, akárcsak az apjának, kissé vágott jobb szeme feketén csillogott, mint az anyjáé, és kékesfekete színű volt jobb oldali, egyenes szálú farkocsa is. Apjával emberi nyelven, édesanyjával kuruttyolva értekezett. Gyermepektársai versengtek barátságáért. Miatta látogatták az állatmenhelyet, és fogadtak örökbe állatokat.

Fanni gyakran látogatta keresztzüleit. Segített Madarász Béninek ellátni a madarakat, és hamarosan Bénit is lekörözte

csivitelésben, turbékolásban, károgásban, víjjogásban. Béni fészket épített keresztlányának a cseresznyefa ágai közé, hogy a madarak között pihenhessen, ha játék közben elnyomná az álom.

Guruló Gereben kertjében Fanni versenyt úszott a kacsákkal a gyógymedencében. Ha elfáradt, felmászott Gereben nyakába, a Bénitől hozott színes tollakból indián fejdísz készített keresztapja üstökére, majd nyakát átölelve szundított egyet, mialatt Gereben körbejárta kocsijával a kertet.

Ha Galambdúc Tóbiáshoz ment látogatni, már messziről lobogtatta kendőcskét. Tóbiás pedig a toronyból ráköszönt:

– Isten hozott, hangyák, csigák, tücskök és bogarak szépséges úrnője, gyere gyorsan, telepedj ide mellém!

Fanni, mint fürge forgósél, kettesével szedte a torony csigalépcsőjét, felérve megpendítette a szélkakast, majd Tóbiás ölébe ült.

– Fogok neked egy báránnyelűt – mondta Tóbiás, és Fannit nyakába ültetve lábujjhegyre állt. – Fodrozd ki a szélét, öltöztess ünneplőbe, elvégre vasárnap van – folytatta mókás kedvvel.

Fanni késő délutánig fodrozta, csipkázta a báránnyelűket. A nyári naptól elbágyadva lement pihenni a templom hűvösébe. Az egyik padsor szélén húzódott meg, szemben Szent Ferenc szobrával. Alighogy elbóbiskolt, vékonyka hang ébresztette fel:

– Légy szíves, adj egy falatka sajtot.

Fanni meglepődve nézte a szobrot.

– Lehet, hogy csoda történt? Szent Ferenc sajtot kér tőlem?

Szemét Szent Ferenc szájára szegezve, izgatottan várt. A hang újból megszólalt, de a szobor szája mozdulatlan maradt:

– Itt vagyok Szent Ferenc mellett, de nem láthatsz csak akkor, ha adsz egy kis sajtot.

Lidi hazaszaladt egy darabka sajtért, s remegő kézzel tette le Szent Ferenc lábához.

– Köszönöm – szólalt meg a hang. – Ha megeszem a sajtot, mindjárt láthatóvá válok. Ne félj tőlem, én vagyok a templom egere. A sok böjtöléstől úgy elfogytam, hogy emberi szemmel nem vagyok látható. Nem panaszkodom, hiszen az én nemzetségem önként vállalta a templomsorsot. Leszoktunk a folytonos rágcslálásról, így sohasem kerülünk az egérfogók csapdájába. Most sem az éhség vitt rá, hogy tőled sajtot kérjek, hanem próbára akartam tenni a jószívűséged. Szent Ferenc mellett élek, mivel ő tud az állatok nyelvén szólni. Úgye már látható vagyok?

Fanni szeme előtt fokozatosan kibontakozott egy fehér egér áttetsző alakja. A arca vékonyka, de annál kifejezőbb volt.

– Azért szólítottalak meg, mert láttam rajtad, hogy nem mindennapi teremtmény vagy. Érted az állatok nyelvét, jószívű, és okos is vagy, ezért kérem a segítséged. A templom takarítása közben az egyik takarítónő azt mondta: „Úgy meguntam ezeket a pormacskákat kergetni!” Azóta csak rettegek, vége a nyugalmamnak. Biztosan rám leselkednek azok a pormacskák. Kérlek, nézz szét a padok alatt – cincogta az egér esdeklő hangon.

– Jajj, de butácska vagy – nevette el magát Fanni –, hiszen a pormacskák nem igazi macskák, csak poros szöszgomolyagok. Látod, ilyenek – és felvett egyet a földről, és az egér felé tartotta.

– Mennyire tudatlan vagyok! Tudatlanságomból nőtt ki a féltelmem. Már egy hete nem bírok aludni – mondta az egér megkönnyebülten.

– Most mennem kell, vár rám a keresztapám. Egy hét múlva újra eljövök, hozok egy kis sajtot, és elbeszélgetünk – búcsúzott

Fanni, és felszaladt Tóbiáshoz a csigalépcsőn.

Közben leszállt az este. Az ég sötét abroszán a csillagok úgy virítottak, mint frissen pattogatott kukoricaszemek. Tóbiás meglepetéssel várta keresztlányát. A göncölszekér négy kerekére hattyútollal bélelt függőágyat akasztott. Fanni ujjongva ugrott bele. Tóbiás álomba ringatta a csöpp teremtetést, akit aznap a templom egere barátjául fogadott.

II. Rákóczi Ferenc

Vannak nagy alakjai történelmünknek, de Rákóczinál népszerűbb aligha akad. Nyalka, bajszos arcképe ott függött Kalotaszeg minden tisztaszobájában, a Kárpát-medence sokezer otthonában még nagyszüleink korában is. Alig van olyan magyar település, ahol ne lenne utcája, szobra, fája. Legendás alakját kurucnóták, mondák, mesék sokasága idézi. A Rákóczi-indulóval kérték ki a menyasszonyt, és búcsúztatták a halottat, nemzeti himnuszként énekelték apák és fiak, zeneműbe szőtte Liszt Ferenc, Erkel Ferenc és a francia Hector Berlioz.

A tisztelet a nagyságának, a szeretet tiszta lelkének, emberi áldozatának szól. Hősi halált halni könnyebb, mint 24 évig száműzetésben élni, válladon a vereség terhével. Rákóczi égő parázs a szabadságért harcba indulók, és vigasztaló örökmécses a legyőzöttek számára.

● Munkács várába szorult a szabadság

I. Rákóczi Ferenc fejedelem és Zrínyi Ilona fia, Ferenc 1676-ban született Borsiban. Apai nagyanyja Báthory Zsófia, tehát apai ágon a két legjelentősebb erdélyi fejedelmi család, a Rákócziak és a Báthoryak örököse. Anyja családjától, a Zrínyiektől és a Frangepánoktól a hadvezéri tehetséget és a Habsburg-ellenességet kapta örökségül.

Ki volt II. Rákóczi Ferenc anyai nagyapja és nagybátyja? Mi lett a sorsuk?

Édesapja korai halála miatt szinte csecsemőként lett az ország egyik legtekintélyesebb családjának feje, és a mérhetetlen vagyon örököse. Ötévesen már ott ül az országgyűlésben az első zászlósurak között.

Mostohaapja, Thököly Imre, aki akkoriban a Habsburg-ellenes kuruc mozgalom vezére, a csatákba is magával viszi a hétéves kisleányt, hogy szokja az éhséget, a hideget, a halálveszélyt.

De ott áll golyózáporban a várfalon édesanyja mellett is, aki három évig védte Munkács várát a császáriakkal szemben. Ám hiába az anya hősi bátorsága és a kisleány lelkesítő jelenléte, segítség nem érkezett, így Zrínyi Ilona végül feladta a várat.

A gyermek
II. Rákóczi Ferenc

Munkács nagyasszonyát fogolyként kísérik Bécsbe, gyermekeitől elválasztják. A császár, hogy írmagja se maradjon lelkükben a lázadásnak, Julianna nevelését német apácákra, a Ferencét csehországi jezsuita szerzetesekre bízta. Prágai, majd olaszországi tanulmányai végére Ferenc igen művelt, hat nyelven beszél, csak épp anyanyelvét felejté el. Mint írja: *A hazai nyelvet elfelejtettem, a ruhám s szokásaim idegenek voltak.*

Idegen volt a felesége is, Sarolta Amália hesseni hercegisasszony, aki révén viszont rokonságba került XIV. Lajos francia királlyal, későbbi támogatójával. A császártól még megkapja a birodalmi hercegi címet, de hazatérve magyarországi birtokaira ismét felizzik a parázs, amelyet az idegen neveltetés – lám, nem tudott kioltani lelkében.

Zrínyi Ilonát elválasztják gyermekeitől

**XIV. Lajos 72 évig uralkodott.
Hogy szokták emlegetni?
Mit mondott a tokaji borról?**

● Te állítottad elém hazám iránti kötelességemet

Ha az emberi okosság tanácsára hallgatok, soha nem mertem volna ekkora dologhoz fogni. Uram, Te állítottad elém hazám iránti kötelességemet, Te lelkesítettél, Te vezéreltél. Most azért erősíts meg engem, és végezd el, amit cselekedni gondoltál felőlem. Ámen.

(Rákóczi imája)

Rákóczit letartóztatják

Az ifjú Rákóczi méltó nagy őseihez: jó gazdaként hozza rendbe birtokait, és felelősséggel veszi számba népe, hazája gondjait. Főurak és jobbágyok ugyanarra panaszkodnak: túrhetetlen a császári önkény, a német csapatok garázdálkodása.

1700 őszén Rákóczi levelet ír XIV. Lajosnak, segítségét kéri a bécsi udvar elleni felkeléshez. De a futár a császár besúgója, így első óvatlan próbálkozása kishiján az életébe kerül: a bécsűjhegyi börtönben felségárulás vádjával várja halálos ítéletét, de felesége segítségével sikerül megszöknie, és Lengyelországba menekülnie.

Itt szövetkezik a szintén menekülő Bercsényi Miklós gróffal, aki leghűbb hadvezére lesz. 1703-ban Brezán várából kiáltványban szólít felkelésre mindenkit, aki elégedetlen a császár hatalmával. A tiszaháti lázadók hívására visszatér Magyarországra, és élére áll a szabadságharcnak.

Hős Rákóczi népe, kurucok, előre!

Bár csak 26 éves, győzelemre hivatott vezér: határozott és tiszta jellem, tudása, bölcsessége, daliás termete tekintélyt parancsol, hite, áldozatvállalása példát mutat. Jelszava, zászlójának, pénzének felirata: *Cum Deo pro patria et libertate. Istennel a hazáért és a szabadságért!*

Szerintetek Rákóczi miért nem a saját arcképét, hanem a Madonnát verette a pénzérmére?

Mi volt a kurucok ellen harcoló német katonák és császárpárti magyarok gúnyneve?

De nemcsak a szervezett hadsereg hiányzott Rákóczi mögül, hanem a megbízható belső és külső szövetségesek is. A magyar nemesek szabadultak volna a császáriaktól, de áldozatot alig vállaltak e célért. Nem volt ínyükre sem a hadiadó, sem az, hogy csatába engedjék, és felszabadítsák jobbágyaikat. A francia király adott némi segítséget, de nem eleget. Szinte csoda, hogy Rákóczi nyolc éven át ellen tudott állni a sokszoros német túlerőnek.

Győzelmei eredményeképp 1704-ben Gyulafehérváron az erdélyi rendek II. Rákóczi Ferenc néven fejedelemmé választják. 1705-ben a szécsényi országgyűlésen a magyarországi rendek is vezérlő fejedelemmé kiáltják ki. A számára legtöbbet jelentő erdélyi fejedelmi székbe csak 1707-ben, a marosvásárhelyi országgyűlésen iktatják be. Ugyanitt kimondják Erdély elszakadását a Habsburgoktól, és megerősítik a vallásszabadságot. 1707-ben tartották az ónodi országgyűlést is, amely adózásra kötelezte a nemeseket, és kimondta a Habsburg-ház magyarországi trónfosztását: *Mai naptól fogva József nem királyunk!*

Rákóczi árulás-
nak tartja
a szatmári
békét

Rákóczi szobra
szülőhelyén,
a borsi vár előtt

Minden cselekedetem célja kizárólag a szabadság szeretete volt, és az a vágy, hogy hazámat az idegen járom alól felszabadítsam.

Kérjük a Teremtőt, űzze el népünk jövőjéből az áruló békekötőket, és küldjön a reménytelenségben is zászlót bontó, égi parancsra hallgató fejedelmeket.

Zsigmond Emese

Bár fogy a pénz, és fogytán az erő, apad a kuruc sereg, még nincs veszve semmi. Rákóczi Lengyelországba megy, hogy svéd és orosz segítséget kérjen. De közben főparancsnoka, Károlyi Sándor 1711 áprilisában Szatmáron békét köt a Habsburgokkal, és a még mindig 12 000 fős, harcképes kuruc sereggel a nagymajtényi síkon letéteti a fegyvert. Rákóczi tiltakozik, árulásnak nevezi a megalkuvó békét, amely a szabadságharc vívmányaiból semmit sem érvényesít, csak a nemesség érdekeit védi.

Károlyi palotát épít, Rákóczi megkezdi 24 évig tartó bujdosását. Károlyin az árulás bélyege, a fejedelem homloka csillagként ragyog. Rodostóban, maga mellett tudván hű embereit, Bercsényit, Mikes Kelemt, imádkozik, latin, francia és magyar nyelven papírra veti kristálygondolatait, és fúr-farag, bútort készít.

- **Februári megfejtések:** Nándorfehérvár ma Belgrád néven Szerbia fővárosa. 1456-ban itt aratott fényes győzelmet Hunyadi János a törökök felett. Bocskai István is, akárcsak Bethlen Gábor Habsburg-párti volt, de amikor rádöbrent a bécsi udvar magyarellenességére, lázadó lett. Nemesfém az arany, a platina, az ezüst. Erdélyben Verespatakon, Nagybányán, Besztercén bányásztak aranyat, ezüstöt, Tordán, Parajdon sót.
- **Nyertések:** Boros Kriszta, Sepsiszentgyörgy; a **szászrégeni** P. Maior Líceum III. B osztálya; a lövétei III. B osztály.

A kis kuruc

MÓRA FERENC nyomán

Harmadik hete ostromolta már Szeged várát vitéz kurucaival Rákóczi fejedelem. Labanc kézen volt akkor az öreg szegedi vár, németek, rácok fészkeltek benne, nagy bajára az alföldi városoknak. A pogány török a maga idejében nem tett annyi kárt, mint ez a se-országa, se-hazája, gyűlevész népség. Föl-fölkerekedtek a szegedi várból, és sorra sarcolták az alföldi magyar városok ártatlan népét.

– Ki kell füstölnünk a szegedi vár darázsait – biztatta Bercsényi Miklós Rákóczit –, ne hordják el a mézet ettől a derék magyar néptől.

De lassan ment az ostrom, keményen tartották magukat a labancok, mert egyre lopódtak be hozzájuk a rácok a tenger sok marhával, búzával, eleséggel.

A legnagyobb baj meg az volt, hogy a fejedelem megbetegedett. Hideg lelte, forróság gyújtogatta.

Nagy szomorúság borult a kuruc táborra. Szótlanul ódöngtek a kuruc vitézek, maga Bottyán generális is földhöz vágta a piros bársonysüvegét.

– Nem ér ez a rongyos élet egy hajítófát se Rákóczi nélkül!

Annál jobban meglepődött a beteg fejedelem, mikor egy reggel harsogó nevetést hallott a sátra előtt. Valami vékony hang sipított odakint, s mentül jobban sipított, annál hangosabb lett a kacagás.

– Egy kanászgyerek szeretne a kegyelmed színe elé jutni – jelentette a fejedelem hadnagya.

A kanászgyerek leborult a fejedelem előtt, de nagy buksi fejét bátran fölemelte, és a szemébe nézett a nagyúrnak.

– Szeretnék katona lenni. Beállnék hozzád kurucnak.

Az urak közt megint kitört a kacagás, a fejedelem is elmosolyodott, és szelíden megsimogatta a gyerek kócos haját.

– Mi a neved, fiacskám?

– Pap Illés.

– Fiam, Pap Illés, kicsi vagy még te katonának.

– Bugyogója zsebébe dugna a labanc! – évődött vele Bercsényi.

– Megeszem én azt a labancot! – pattant föl piros képpel a gyerek. – Katona volt nekem az apám is, míg a német le nem vágta. Én is katona leszek, megfizet a német az apám haláláért!

– Erő kell ám a kuruc katonának – veregette meg a gyerek sovány vállát Rákóczi.
– Hadd lám, meg bírod-e emelni azt a buzogányt?

Papp Illés két kézzel kapott a nehéz fegyver után, de súlyától térdre bukott az istenadta. Olyan sápadt lett az arca, mint a viasz. Elszégyellte magát, s szó nélkül távozott a sátorból.

Kis szívét összeszorította a keserűség. Belevette magát a nádasba, kopott subáját leterítette a zsombékra, és fáradtan végighevert rajta. Bíbicek jajgattak, sirályok sikongtak a feje fölött:

– Sír Illés! Sír Illés! Sír Illés!

A puha nádbugák lehajoltak hozzá, s vigasztaló susogással addig simogatták, míg el nem aludt a kis kanász.

A hold aranycsónakja úszkált már az égen, mikor beszélgetésre riadt fel. Előrecsúszott a nád közt, s kitekintett a tiszásra. Két katona beszélgetett ott egymással. Az egyik német tiszt volt a szegedi várból. A másik óriás termetű rác kapitány.

– Tízezer rác vitéz ér ide holnap. Megpihenünk, s éjjel körül vesszük az alvó kuruc táborát. Ti kirohantok a várból, s két tűz közé szorítjuk Rákóczi hadát – magyarázta a rác.

– Itt a kezem, nem borjúláb! – parolázott a német. – Te Milutin, mintha zörgött volna valami itt a nád közt!

– Róka lesz az vagy borzfiók – legyintett a rác, hanem azért hosszú kardjával kétszer-háromszor közé szúrt a sűrű nádnak.
– Nini, talált is a kard valamit, mert piros lett a hegye! Na, ennek ugyan megadtam!

A kis kanászt éppen a szíve fölött érte a szúrás, de annyira meg volt rémülve, hogy alig érezte a fájdalmat. Kezét rászorította a sebre. Lehanyatlott a sás közé, de a lelke ott járt Rákóczi táborában. Jaj, ha meglepik a fejedelmet, jaj, ha szétverik a kuruc táborát!

Valahogy talpra vergődött. Arcát, égő sebét lemosta az ér hús vizével. Hírt kell adnia Rákóczinak, meg kell mentenie a kurucokat. A sebe tüzelt, a szája kiszáradt, a feje szédelt. Fahegyben járt már a nap, mire elért a kuruc táborhoz. Ott aztán össze is roskadt.

– Nini, visszajött a kis kuruc! – kiáltott az őrszem. – Fogtál-e labancot az éjszaka?

– Vigyetek a fejedelem elé – rebegte a gyerek, s a vitézek elszörnyülködtek mély sebe láttán. Ölbe kapták, úgy vitték a fejedelem sátrába. Fehér volt az arca, s csak annyi erő volt még benne, hogy elsusoghatta, amit a nádasban hallott.

– Uram, fejedelmem, mentsd meg magad! – Ez volt az utolsó szava, és elaludt örökre.

A fejedelemnek könny szökött a szemébe, leoldotta a kardját, és a kis halott mellé fektette.

– Szegény kis katonám, különb hős voltál akármelyikünknel.

Olyan pompával temették el a kis kurucot, amilyen hős katonát illet. Amerre korporsóját körülvitték a táborban, pörgött a dob, és tisztelegtek a vitézek.

– Dicsőség a kis kurucnak!

Délben csakugyan meg is érkeztek a becsei rácok, s megpihentek a Maty-ér nádrengetegeiben. Úgy megpihentek, hogy föl se ébrednek ítéletnapig. A kurucok ott lepték őket, s elvesztek a labancok a magok vermében.

A zászlót, amit elvettek tőlük, maga Bercsényi terítette a kis kuruc sírdombjára. Kuruc dicsőségről álmodott alatta szépet bizonyosan a kis Pap Illés, szorongatván hideg kezében a Rákóczi kardját.

Kolozsvár

VAJDAHUNYAD

Bukarest

Kelet-Európa legszebb várkastélya

Itt születtem

A református templom

*A ferences templomot
Hunyadi János építtette*

Vajdahunyd a várak királya

Ha Visegrád a királyok vára, akkor Vajdahunyd a várak királya. (Mikszáth Kálmán)

Hunyd megye névadó városa, **Vajdahunyd** a Ruszka-havasok keleti lejtőin, a Cserna partján épült. Milliő évekkkel ezelőtt a Thétisz-tenger sekély és melegvizű öble lehetett itt, erről tanúskodnak az őskagylók, amelyekből ma is találunk a patakokban. A Szent Péter-dombon végzett ásások bizonyítják, hogy ez a terület már a kőkorszakban lakott volt.

Ami híressé tette Vajdahunydot, Kelet-Európa legszebb várkastélya a Zalasd és az Egregy-patak találkozásánál, sziklabércen emelkedik. 1403-ban Zsigmond király Hunydot Wayk Buthi királyi katonának és fiának, Jánosnak adományozta, akit Hunyadinak nevez. 1441 és 1453 között Hunyadi János hét védőtoronyt, várkapolnát és kétszintes palotaszárnyat építtetett hozzá, amelyben (a mai Lovagterem fölött) az Országháznak nevezett hatalmas terem is található. Szilágyi Erzsébet és Hunyadi Mátyás újabb szárnyal egésszítette ki. Ide, a loggia emeletére Szilágyi Erzsébet 1460-ban freskót festetett, amely Zsigmond királyt, Morzsina Erzsébetet és a gyermek Hunyadi Jánost ábrázolja, aki a szomszéd kép főalakjára, a leendő Mátyás királyra mutat.

A várkastélynak 22 ura volt, köztük: Hunyadi János, Mátyás király, fia, Corvin János, Kinizsi Pál, Bakócz Tamás, Bethlen Gábor, Apafi Mihály, Thököl Imre, Bethlen Kata. 1725-től a királyi kincstár tulajdona lett. Ezzel megkezdődött a pusztulása. Villám sújtotta, tűz emésztette, lázadók rombolták. Többször helyreállították, javítása máig is tart.

Templom és iskola

A vár alatt álló műemlék református templom Bethlen Péter és neje, Trencsényi Illésházi Katalin támogatásával épült 1644-ben. A szentély ablakai gótikusak, a templomajtó reneszánsz stílusú. A torony a templommal egyidőben épült. Az egyházközség birtokában van egy Kapisztrán-serleg a Hunyadiak korából, és egy 1640-es úrasztali terítő. A templom előtt 2002-ben Petőfi mellszobrot avattak fel. Itt koszorúzunk március 15-én.

A régi ferences templomot és kolostort Hunyadi János építtette 1442-ben, a törökök fölött aratott maros-szentimrei győzelem emlékére. 1553-ban leégett, 1912-ben újjáépítették, 2011-ben teljesen felújították.

Vajdahunyad a XIX–XX. században a vaskohászat fellegvára volt. Tömegesen vonzotta a munkaerőt az ország minden részéből. 1892-ben 19 bukovinai székely család települt Vajdahunyadra. A kommunizmus idején túlzottan felduzzasztott de technikailag elmaradt vállalat 2006-ra részben megszűnt, részben indiai érdekeltségű acélöntödeként működik.

A város kisszámú magyar közössége a Magyar Kulturális Központban ünnepel és szórakozik.

Iskolánk, a Korvin Mátyás Gimnázium régóta az egyedüli, ahol magyar tagozat is létezik. Sok oka van annak, hogy létszámunk fájdalmasan megcsappant.

A nagyapáink, nagyanyáink, szemükben biztatás vagy vád:

Ne hagyjátok a templomot, a templomot s az iskolát

**– biztatja Reményik Sándor szavaival tanítványait,
és bizonyít tetteivel, konok kitartásával
Bíró Czeccília tanító néni**

Iskolánk magyar tagozata

A Magyar Házban találkozunk

Iskolánk Mátyás király nevét viseli

Petőfi ittjártakor verset írt a várról

BITAY ÉVA

LEPKE- SZÁRNYAK

A nappali pávaszem
hivalkodó és rejtőz-
ködő „üzemmódban”

A kallima-lepke nemcsak
farsangkor visel levéljelmezt

Tavas van. A sok repkedő rovar közül a legszínpompásabbak a lepkék. Ha vigyázatlanul fogjuk meg őket, ujjunkon marad a hímpor, és odavész a lepke színe. A hímpornak semmi köze a hímekhez. A hím ékességet, dísz is jelent. A lányok zsebkendőt hímeznek, Húsvétkor hímes tojást festenek, s Arany János Toldi című elbeszélő költeményében „sok nehéz aranyhím terheli” Laczfi nádor ruháját.

Ha a lepkék hímporát mikroszkóppal vizsgáljuk, kiderül, hogy a „por” apró lemezekből áll, amelyek tetőcserépszerűen borítják a lepke hártvás szárnyát. Ezek a lemezek tartalmazzák azokat a festékanyagokat, amelyek a szárny színét és mintázatát adják. A színjártató lepkéknél a lemezek nem tartalmaznak festéket, de megtörik a fényt. Ahogy mozog a lepke, más-más szögben törik meg szárnyán a fény, és így változtatja a színét.

A lepkeszárny: üzenet, ami a fajtársaknak és az ellenségnek egyaránt szól. Ha a nappali pávaszem széttárja színpompás szárnyát, ez az üzenet a fajtársaknak szól: Itt vagyok! Ezután teste felett összezsugorodik. A szárny fonákja sötét, egyszínű, beleolvad környezetébe, azt üzeni az ellenségnek: Itt sem vagyok!

A lepkék a rejtőzködés mesterei. Jó szemű az az ember, aki a fatörzsön pihenő araszólepkét észreveszi, annyira beleolvad környezetébe. A délkelet-ázsiai kallima-lepke összezsugorított szárnya annyira hasonlít egy

KISKÓPÉ

Nemcsak a pávaszem, hanem egy másik szép nappali lepkénk is egy madár testrészéről kapta a nevét.
Melyik ez a lepke, és miért hívják így?

Februári megfejtés: A madarakat télen magas tápértékű magvakkal, faggyúval, szalonnával tanácsos etetni, hogy legyen energiájuk átvészelni a fagyot.

Nyertesek: Kolozsi Gergő, Kilyénfalva; Nagy Edvárd, Bogdánd; Ferenczi Szabolcs, Marosvásárhely.

falevélre, hogy a tankönyvekbe is bekerült, mint a rejtőzködés iskola-példája.

Vigyázat, mérgező vagyok! Vannak olyan feltűnő színű lepkék is, amelyek egyenesen magukra igyekeznek vonni ellenségeik figyelmét. Ezeknek a lepkéknek a hernyói mérget tartalmazó növényekkel táplálkoznak, és a mérreg később a lepke szervezetébe is átkerül. A rovarevő madaraknak eszükbe sem jut, hogy egy ilyen lepkét bekapjanak.

Az üvegszárnyú- vagy darázslepkék a fullánkjukkal ugyancsak hathatósan védekező darázsokra hasonlítanak. A lódarázslepke keskeny szárnyán alig vannak pikkelyek. Testét fekete-sárga gyűrűk díszítik, mint a darázsét. Igaz ugyan, hogy a lepkének nincs „darázsdereka”, de melyik ellenségnek van ideje és türelme ezt ellenőrizni?! Így hát ezek a lepkék ugyanolyan kíméletben részesülnek, mint a darázsak.

Mérgező szépség:
pompás királylepke

MIT GONDOL...

a madár? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

Nem a karcsú derekát, hanem a fullánkját irigyli a darásznak a darázslepke

A februári képünkhöz érkezett ötletekből:

- Ha még kettőbe tűröm magam, én leszek a harmonika.
A lövétei III. B osztály
- Jaj, de fáradt vagyok a sok cicakergetéstől!
Keresztessi Csilla, Szabéd
- Beállhatnék őzikének, de félek, hogy megesz a farkas.
Páni Petra, Veres Minola, Dés
- Még szerencse, hogy nincs feleségem, legalább egész nap pihenhetek!
Elekes-Darabont Rita, Gyergyószentmiklós

MIBŐL SZÓTTÉK A RUHÁD?

- Miből van a pántlikád?
 - Hajnal pirosából.
 - Miből szótték a ruhád?
 - Kék ég bársonyából.
- (Kányádi Sándor)

Könnyebb felsorolni, hogy miből nem készült ruha az emberiség történetében. Hogy testét védje a hidegtől, a tűző naptól, a sérülésektől vagy az ártó tekintetektől, az ember felöltözött: állatbőrbe, pálmalevélbe, vasba vagy selyembe, lengén vagy vastagon.

Ma miből készül a ruhánk? Gyűjtsd össze a legelterjedtebb alapanyagokat.

Bíborban, bársonyban, gyöngyös koszorúban... A menyasszonyt a világ minden táján, minden korban a lehető leggyönyörűbben öltöztették fel. De a ruha nemcsak az esküvőnkön, hanem életünk minden pillanatában több, mint célszerű, védő, melegítő „réteg”. Az őskortól máig jelzi a rangot, a gazdagságot, az életkort, a korszak divatját, az egyéni ízlést és még sok mindent.

Az állatoknál a hímek, az embernél a nők szeretik a díszesebb külsőt. Vajon miért?

Fából vaskarika? Nem. Fából ruha. A vállfán még elmegy, de a női vállat alighanem feltöri.

Páncélos manöken. Csak már levehetné ezt a pléhcsipkét!

Keress régi és új kifejezéseket, amelyek valamilyen ruhát jelentenek.

A divattervezők nem ismernek lehetetlent.
Akár a virágoskertet is magadra veheted.
Ruhád esőben virul majd a legszebben.

Az egyre magasabb szeméthegyek ellen
úgy küzdj, hogy termelj kevesebb szemetet.
Bár ma az is divat, hogy szemétből
készítenek ezt-azt (például ruhát).

Úszályos estélyi ruha
pillepalackból

Krinolin mosószeres
dobozból

Ha megsúgom, miből van,
biztosan ezt választod. Színes
cukorkából „szőtt” ruha.

Inkább beleöltö-
zöm, minthogy
megigyam.

A legtöbb fura-ruha
papírból készül.
Persze nem a Napsugár
lapjaiból!

Megfejtések – furcsa hangszerek: A hangtípusok a magastól a mély felé, férfiak: tenor, bariton, basszus, nők: szoprán, mezzoszoprán, alt. Hangfal: az elektromos hangot felerősítő hangszóró-doboz. Hanglétra: hangsor, skála. Hangvilla: U alakú acélvilla, mely ha rezgés-be jön, mindig ugyanazt a hangot szólaltatja meg. Hangszekrény: hangszerek üreges része, doboza, mely a hangot felerősíti. **Nyertesek:** Oroszlán Norbert, Szabó Hunor, Marosvásárhely; Bíró Barbara, Csíkjenőfalva.

REJTVÉNYPÁLYÁZAT

A locsolóvers hiányzó sorát a rejtvényben találod, a pályázat díjazottjait pedig júniusi lapszámunkban.

A Rejtvénykirály

Mátyás Helga,
Zilah

Tündérország rózsái közt
gyöngyharmatot szedtem,
akit azzal meglocsolok,

.....
Az illatos rózsavíztől
megnőnek a lányok,
zsebeimbe beférnek
a pirostojások.

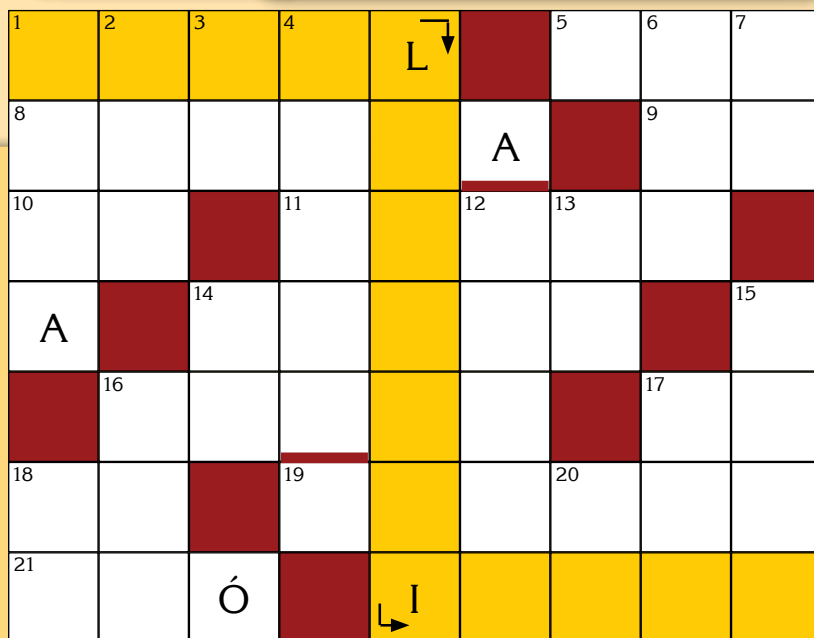
VÍZSZINTES

1. A megfejtés

5. Méhek gyűjtik
8. Női név (AMANDA)
9. Garai István névjegye
10. Te meg én
11. Összerezzenő
14. Illata
16. Éktelen kosár!
17. Határrag
18. Horvát Ödön névjegye
19. „A” havasi kecske
rokona
21. Állami illeték

FÜGGŐLEGES

1. Tata párja
2. Becézett Emese
3. Galambfej!

VAJNÁR ILONA rejtvénye

4. Illatos fűszernövény
6. Lángoló
7. Zalai Irén névjegye
12. Van, ahol köszmétének,
pöszmétének hívják
13. Félig dada!
14. Soós Olga névjegye
15. Nem ellentéte
16. Pára a föld felett
17. Szófaj
18. Harapni készül!
20. Részvénytársaság
rövidítve

NYERTESEK

A februári rejtvénypályázat megfejtései: Húshagyó-
kedd, Vízkereszt, Hamvazószerda. **Nyertesek:** Kaszta
Noémi, Szilágycseh; Szörnyi Dalma, Négyfalu; Tódor
Mária, Sepsibükszád; Corodi Victor, Éradony; Mikó
Henrietta, Kolozsvár; a szalárdi IV. B osztály.

Szabó Tilda Adél,
Marosvécs

TI KÜLDTÉTEK

1

Budulac Dániel és Nagy Roland Géza, tordai; Fodor Dorottya és Páll Tamás, gyergyószentmiklósi; Páll Beáta, brassói; Sárkány Barbara, kézdimartonosi; Vincze Zsolt, nagyváradai olvasónk: tavaszi ünnep

1. Vízi állat 2. Járunk rajta 3. Ragadozó madár 4. Kenyérre kenhető tejtermék 5. Ádám párja 6. Hideg évszak

1			
2			
3			
4			
5			
6			

2

Kiss Katalin, Szováta: húzd ki a betűhálóból az alatta felsorolt tavaszi virágokat. Vízszintesen, függőlegesen, átlósan, bármilyen irányban haladva olvashatod őket. Egy-egy betűt többször is felhasználhatsz. A maradék öt betűből egy újabb tavaszi virág nevét alakíthatod ki.

GY	Ö	N	GY	V	I	R	Á	G
H	O	Á	J	R	T	E	A	G
M	Ó	R	Á	SZ	Ü	K	R	V
O	I	V	C	I	L	I	A	I
R	B	Á	I	C	I	Z	NY	O
I	O	CS	N	R	P	Ő	E	L
SZ	LY	K	T	Á	Á	T	S	A
Ő	A	A	O	N	N	G	Ő	N
N	E	F	E	L	E	J	CS	A

Czikó Kamilla, Csíkszentgyörgy

ARANYESŐ
ÁRVÁCSKA
GYÖNGYVIRÁG
HÓVIRÁG

IBOLYA
JÁCINT
NÁRCISZ
NEFELEJCS

NŐSZIROM
TÓZIKE
TULIPÁN
VIOLA

3

Sucigan Brigitta, nagyváradai olvasónk: öt várja minden kislány Húsvét hétfőn.

1. Laci, ha megnő 2. Nép, melynek cár volt az uralkodója 3. Macska 4. Tejtermék 5. Végül horkol! 6. Pillangó 7. Régi, elavult

Molnár Jessica,
Magyarlapád

1		SZ		
2			S	
3				
4				
5				
6		P		
7	C			

TALÁLD KI! 4

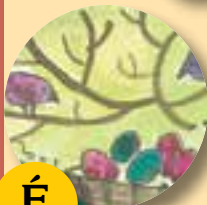
Olvasd össze azokat a betűket, amelyek mellett, a körökben a nagy rajz pontos részletét találod.

R

H

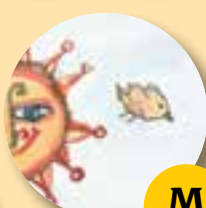
É

Ó

ZS

M

M

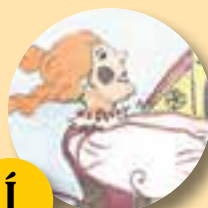
A

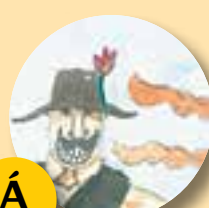
T

V

Í

Á

Z

TOMOS TÜNDE rajza

5

Számold meg, hány tojást gyűjtött Zsombor. Nem könnyű, csak a körvonalukat rajzolta meg.

MÁRCIUSI MEGFEJTÉSEK

1. Kikelet
2. Nőnap
3. Huszár
5. Egyformák

4.

Szólj, szám!

Kérdéseinket a Maros megyei Anyanyelvi Verseny régi feladataiból válogattuk.

1. Alkossatok minél több összetett szót a következő szavakból: diák, újság, igazolvány, sport, élet, tábor, kép, iskola, vezető, felelős, könyvtár, csapat

2. Fejezzétek ki melléknévvel, mit jelentenek az alábbi szólások: az ingét is odaadná, vág az esze, élére rakja a garast, belé bújt az ördög, lyukas a marka, felöntött a garatra, jó húspanban van, az árnyékától is fél.

3. Helyettesítsétek az egyhangúan ismétlődő **búsul** igét rokon értelmű szavakkal, szólásokkal:

Nagyon **elbúsulta magát** a szegény favágó, mert a baltája beleesett a folyóba. Amint **búsul**, megjelenik egy öregember előtte: – Miért **búsulsz**? A favágó elmondta, hogy miért **búsul**. – Ne **búsulj**! – szólt az öregember.

Februári megfejtések: 1. Magyar táncok: csárdás, négyes, karikázó, legényes, sűrű, ritka tempó, csürdögölő, botos, párnás, üveges tánc, kanásztánc, verbunkos, palotás. 2. Elhúzza a nótáját, megtáncoltatja: megveri, elhegedüli, elagyabugyálja, eltángálja, ellátja a baját, megtanítja kesztyűben dudálni. 3. Hanglétra (skála), hangfal (difuzor, boxa), fejhallgató (casca, headset). **Használjátok a magyar kifejezést**, akárcsak az alábbi szavak esetében: lemezlovas (DJ), tár-ceruza (USB), világháló (internet), tetszikel (lájkol), cseveg a világhálón (csettel), egér (mouse), képernyő (monitor), érintőképernyő (touchscreen), kijelző (display). **Nyertések:** a mezőpaniti III.; a bihari III. C; a kibédi III. osztály.

Szó-móka

Csontsovány Lacika neve: Át László.

Kis kezdő jós neve: Jóska.

– Milyen a romlott vas?

– Avas.

– Milyen a jóllakott ló?

– Telivér.

Maszat Művész Eolvastam – lerajzolom

1

Áprilisi díjazottak: a magyarlapádi negyedikesek (Benedek Elek: *A tizenkét varjú*, Székely-Bányai Eduárd rajza – 1); Krecht Hanna Regina,

2

3

Sepsiszentgyörgy (Lázár Ervin: *A Négy-szögletű Kerek Erdő* – 2); Nagy Csenge, Nagyvárad (Szócs Margit: *A recéscsőrű kereplő* – 3).

Levelező

Tanítóknak, szülőknek a bizalmát, a segítségét köszönjük meg, nektek pedig azt, hogy olvastok, szerettek minket, és írtok, rajzoltok a Napsugárnak: **Mincsor Edina**, Gyergyószentmiklós; **Bere Debóra**, Hegedüs Vanessa, Nagyvárad; **Lestyán Nikoletta**, Csíkközmás; **Nagy Viktória**, Bogdánd; **Cornea Kincső**, Marosfelfalu; **Székely Barbara**, Nyárádremete; **Póra Márk**, Szabados Hunor, Bőjte Elisa, Marosvásárhely; **Molnár Gyöngyvér**, Hidegség; **Keszeg Adrien**, Vámosgálfalva; **Keresztessi Csilla**, Szabéd; **Gidófalvi Boldizsár**, Balánbánya; **Szabó Krisztina**, Gernyeszeg; **Palóczy Dávid**, Arad; **Lőrincz Fanni**, Korond; **Tordai Molnár Kincső**, Fehéregyháza; **Erdős Zsófia**, Nagyszalonta; a **szatmárnémeti** Bălcescu-Petőfi Iskola IV. C; a **nagyvárad** Szacsvey Imre Iskola III. B; a **sepsiszentgyörgyi** Váradi József Iskola IV. E; a **négyfalusi** Zajzoni Rab István Líceum III.; a **marosvásárhelyi** G. Coșbuc Iskola III. C, IV. C, a L. Rebreanu Iskola III. E, az **Európa Iskola** III. D; a **szászrégeni** A. Maior Iskola III. B; a **kolozsvári** Zeneliceum I-IV., a Református Kollégium IV.; a **székelykeresztúri** Petőfi Sándor Iskola III. B osztálya; a **mezőfényi** IV.; a **hadadnásdi** I-III.; a **kálmándi** III.; a **dicsőszentmártoni** III. D; a **barátosi** II.; a **zabolai** IV. B; a **dési** II., III.; a **kovásznai** III. B; a **dévai** IV.; a **marossárpataki** IV. B; a **lővétei** III. B; a **szilágycsehi** III. B; a **segesvári** III. C; a **szilágyballai** III. osztály; **berecki, magyarlapádi, marosludasi, árpádi** olvasóink.

• A minap vettem elő szekrényem mélyéről régi, féltve őrzött Napsugár számaimat, mert meg akartam mutatni unokatestvéreimnek, hogy is nézett ki a lap a 90-es években, amikor még én is írtam, rajzoltam bele **Kiss Klára tanító néni** szárnyai alatt. Örömet versbe öntöttem: *Napsugár, tavaszt vár, gyermeknek mosolyt, felnőttnek örömkönnyet adtál. Szavad most is szeretetet ont.*

Fórika Sebestyén egyetemista
Gyergyószentmiklósról

• Hónapról hónapra új megfjtésekkel, érdekességekkel gazdagodik gyerkőceim Napsugár-mappája. Mindent elolvasunk, megbeszélünk, megoldunk – írja büszkén negyedikeseiről **Győri Zsuzsa tanító néni** a **székelykeresztúri** Petőfi Sándor Iskolából.

Kedves szülők, nevelők!
Köszönjük mindazoknak,
akik személyi jövedelemadójuk
2%-ával támogatják
a Napsugár Alapítványt.

Ha ebben az évben is méltónak tartanak a támogatásra, kérjük, töltsék ki a mi adatainkkal a 230. számú űrlapot, és küldjék el a helyi Pénzügyi Hivatalhoz.

Az űrlap honlapunkról is letölthető:

www.napsugar.ro

Adataink: Fundația Culturală Napsugár;

Cod de identificare fiscală: 7714627;

Cont IBAN:

RO16RNCB0106026613330001

Leadási határidő: 2014. május 25.

Köszönjük bizalmukat és támogatásukat –
A Napsugár és a Szivárvány

• Osztályának parajdi kirándulásáról küldött hangulatos képeket és beszámolót **Kovács Ágnes tanítónő** Nyárádszeredából. Sok érdekesség várt rájuk a sóbányában, az Áprily-háznál és útközben is.

• **Bálint Melinda** tanító néni gyergyóújfalvi nebulói minden évszakot vidám rímekkel köszöntenek. Reméljük, elteszik azokat a számokat, amelyekben munkáik megjelentek, hogy gyermekeiknek, unokáiknak is megmutathassák.

• **Áris Dorka** játszóházvezető és **Laczkó Kinga** tanító néni különös meglepetést szerzett **Tóth Ágnes**, nagyváradi költőnek. *Macskadomb* című kötetét Kinga tanci kisdíákjai a **csíkszeredai** Petőfi Sándor Iskolában úgy megszerették, hogy rajzokat készítettek a versekhez, és dedikálva elküldték a költő néninek.

• Kicsinek bizonyult a könyvtár – írta **Szabó Irén** tanító néni. Száz kisiskolás vett részt a **Gyulakután** megtartott felolvasó-maratonon. Örömmel látjuk, hogy a gyulakuti gyerekek kezében Napsugár van!

• A **marosszentpáli** gyerekek minden évszakot nagy örömmel várnak és élnek át. Szerencsések vagyunk, hogy ilyen ügyes gyerekeket taníthatunk – üzentte büszkén **Dénes Katalin** és **Szakács Csilla** tanító néni.

• **Tompos-Úrbán Klára** a szatmárnémeti Hám János Katolikus Iskola-központ, **Román Melinda** pedig a M. Eliade Iskola tanító nénije. Osztályaik jó barátok, együtt kirándulnak és ünnepelnek. Válasszatok ti is testvér-osztályt!

MEGÖNTÖZLEK RÓZSAVÍZZEL

Húsvét Kápolnásfaluban. A nárciszos ajtó- vagy ablakdísz **Ferencz Emília óvó néni** csoportjában, az üdvözlőláp **Balázs Enikő tanító néni** osztályában készült. A nárciszok szirma filc vagy bármilyen vastag, puha anyag, a közepe tojástartó festett csücske. A pirostojást csipke és gyöngyszemek hímezik.

A kőszegremetei **Cseh Eszter Alíz** a képkeret forma segítségével gipszből öntötte meg, a képet szalvétából vágta ki, és folyékony ragasztóval, ecsettel simította a hátlapra.

Két csodaszép, természetes anyagokból készült húsvéti kézimunkát küldött **Csedő Magdolna, csík-szentgyörgyi tanító néni**. A zöld kartonra apróra zúzott tojáshéjból ragasztottak képet. A sarkakat pi-cus-pamacs díszíti. A nyers-színű furnérlemeze rajzolt csibét bekenték ragasztóval, majd megszórták grízzel. A csőre, a lába pirosra festett tökmag. Körülötte zöldre festették a lapot.

Engedd szabadjára a képzeleted! – kiáltottak fel **Gáti Noémi** és **Kovács Andrea egri tanítványai**, és különleges húsvéti tojásaikra rizset, apró csigaházat, szalmavirágot, száraz termést ragasztottak, majd színesre festették.

A marosludasi I. Vlăduțiu Iskola kézimunka körén Hereșanu Ildikó, Izsák Erika és Boca Daniela tanító nénik irányításával csomózták, bogozták a gyerekek ezeket a húsvéti falidíszeket. Próbáld meg te is.

Tojás is, tartó is, tapsifüles nyuszi is **Finna Enikő tanító néni** tordai osztályának ötletes kézimunkája. A fatojás nem törik el, és nem zápul meg, így hát semmitől sem félnek ezek a vidám nyuszik.

Károly Veronika tanító néni csíkmenasági osztályának báránykáját kicsiben a tojásfára, nagyban az ablakra akaszthatod.

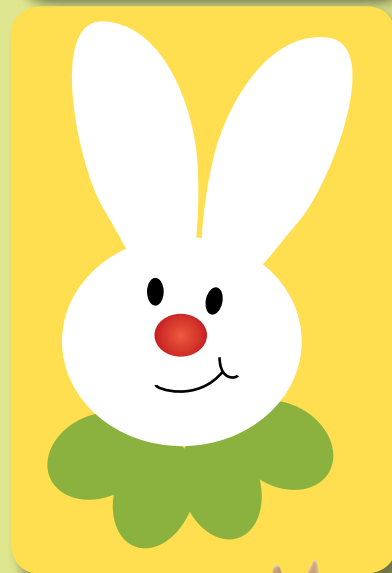
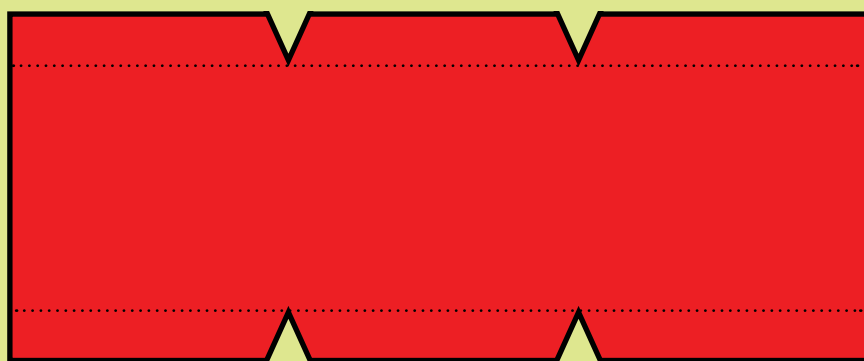
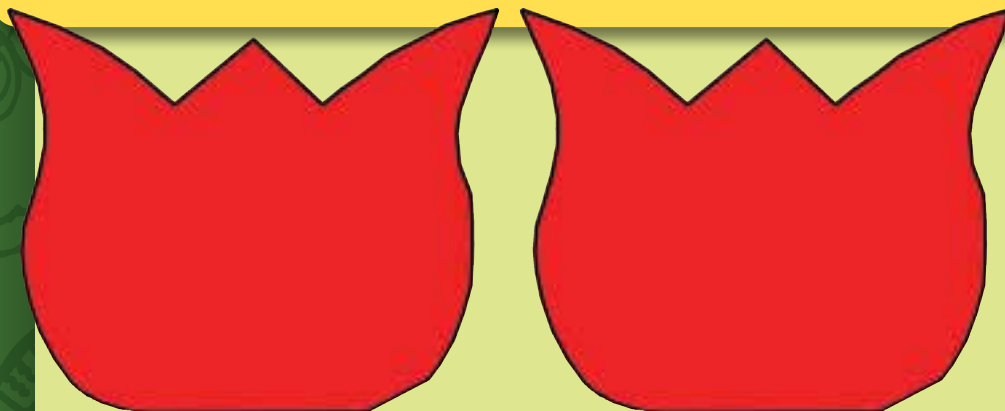
Kőrösi Mária tanító néni szalárdi kisdiákjai kifújt tojásokat festettek változatos színűre, mintájúra, majd fonalra fűzték, és ágra akasztották a kis remekműveket.

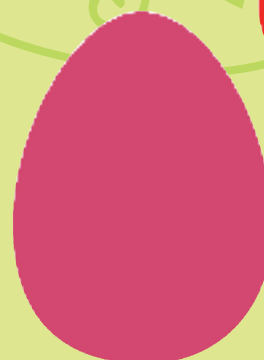
Lássuk, mi pompázik **Magyarosi Hajnalka és Bíró Lilla szászrégeni tanítványainak** húsvéti asztal-díszén? Kifújt és pálcikára tűzött hímestojás, origami tulipán, fonalbojt-nyuszi. Mindez szépen mutat zsenge búzával bevetett virágcserepben is.

Készítsd el **Horga Mónika**, zimándújfalui tanító néni húsvéti kosárkáját. A lap túloldalára ragassz fehér lapot, vágd ki, a pontozott szegők mentén hajtsd be, és ragaszd össze, a nyuszt pedig ragaszd facsipeszre.

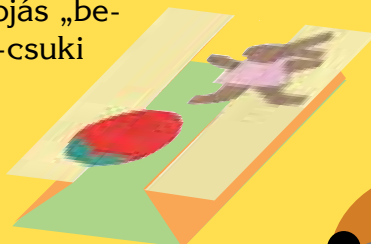
Szigeti Éva tanító néni zabolai kisdíákjainak tojásfüzére szépen díszíti az ajtót vagy az ablakot. A túlsó oldalra ragassz fehér papírt, vágd ki a részleteket, és ragasztószalaggal rögzítsd piros szalagra.

A szalvétatartó nyuszi Árpádon született, Bunău Irén tanító néni osztályában. A hátára ragassz kartont, vágd ki, a vastag vonalak mentén metszd be, és bújtsd bele szalvétát.

Készítsd el Dunai Erzsébet tanító néni tordai kisdiákjainak üdvözlétét. Egy ív-papírt a rajz szerint hajts össze. A középe-re írd a húsvéti jókívánságokat. Ragassz kartont a túloldalra, úgy vágd ki a tojást és a nyuszt, majd fél felületet ragaszd a két felső szárny szélére. Ha figyelmesen csukod össze a kártyát, a nyuszi és a tojás „be-zárja” a csiki-csuki üdvözlétet.

Zsigmond Tünde, disznajói tanító néni háromdimenziós és Kerekes Laura, aranyosgyéresi tanító néni varrott üdvözléte.

Irkafirka

Elfogyott a rózsavizem,
Megyek le a boltba,
Állnak ottan sorba:
Kék, sárga, piros, zöld,
Egy-egy nagy hordóba'.
Veszem hát a kéket,
Odaadom néked,
Szabad-e locsolni?
Veszem hát a sárgát,
A napnak szép sugarát,
Szabad-e locsolni?
Itt van hát a piros,
Vigyázz, nagyon illatos!
Szabad-e locsolni?
A zöld tiszta, nem sáros,
Illata rózsás, varázsos.
Szabad-e locsolni?

Beke-Szabó Bence,
Kolozsvár

Dudás Franciska,
Nagyvárad

Istfán Anikó,
Marosvásárhely

A tojásokat szedegetik,
A lányok megfestegetik.
Jön a húsvét, itt is van már,
Néhány tojás már készen áll.
A fiúk már készülődnek,
A vers a fejükben,
A parfüm a kezükben.

Tóth Noémi,
Marosvásárhely

Demény Szintia,
Nagyenyed

Boldis Petra,
Gyergyószentmiklós

Húsvét reggelén azon jár az eszem,
Hogy locsoló puskámat kezembe veszem,
Mert várnak a lányok szép, piros tojással
és finom kaláccsal.

A legszebbik lányt jobban megöntözöm,
És a piros tojást szépen megköszönöm.
És ezzel azt mondom, boldog ünnepeket,
Boldog Húsvétot e ház népének.

A zabolai III. osztály

A kertben sok csokitojás vár,
Menj, fuss, nehogy
Elolvadjon már.
Míg te vársz a jó
Meleg szobában,
Egy titkos idegen
Rakja a tojásokat.
Mire te kifutsz, ő már huss!
Kiszalad az udvarból,
Míg te kibontod a csokit
A papírból.

Deák Beáta Klára,
Gyergyószentmiklós

E lapszám támogatói:

Nemzeti Kulturális Alap

Vágjátok ki az utolsó bélyeget,
ragasszátok nevetek mellé a gyűjtő-
lapra, és az osztály névsorával együtt
küldjétek el szerkesztőségünknek.
Ajándékokat évzáróig megkapjátok.

SEPSISZENTGYÖRGY

**Szócs-Márton Nóra
tanító néni osztálya
a gyergyószentmiklósi
Vaskertes Iskolából:**

Itt a tavasz, itt van újra,
madarak csicseregnek,
napocskák mosolyognak.
Kibújik a zöld fű,
kinyílnak a virágok.
Jönnek a locsolók,
pirostojjal várom.

Sándor Anita

Eljött a Húsvét
Április közepén,
Jönnek a locsolók,
Várva várt versikék.
Kölnvizet hoz
Mindenki a kezében,
Meglocsolnak
Minden lányt
Pirostojás fejében.

Bernád Péter

Olvad a hó,
Bújik a fű,
Nyílik a barka,
Jön a nyuszika.

Kosza Tamás

Tulipánok, nárciszok
Elhozták a Húsvétot.
Ajándékok ezrei
Gyerekekhez érnek ki.
Süti, tojás az asztalon,
Locsolóvíz a hajamon.

Zsigmond Anna

Itt a tojás! Hű, de jó!
Jön a nyuszi, halihó!
Jancsi már kíváncsi:
– De hol a tojás? – kérdezi.
Halljuk egyszer: – Hű, de jó!
Megvan a tojás! Nagyon jó!

Oláh Vivien

Volt egyszer, hol nem volt,
A ruhámon egy pici folt.
Beleestem egy pocsolóba,
És a foltnak mosoly derült az arcára:
Erősen örvendezett, mert még nem is evett.
Akkorára nőtt, mint egy üveg befőtt.
Ahogy hazaértem, bedobtam a mosógépbe.
Szinte azonnal kezdett is eltűnve kiáltani:

– Jaj! nem akarok meghalni!
Mondta volna: segítség!
De kivették, s terítették.
Vége lett a kis foltnak,
Ha nem hiszitek,
Induljatok
Útnak!

Forrai Lea, Kolozsvár

**Nagy Viktória,
Bogdánd**

**Lőrincz Edina,
Korond**

Egyszer volt egy iskola,
Benne volt egy Attila.
Ott ültek a Zsoltikák,
Ne felejtsek el Kingát.
Loránd is ott üldögél,
Bámulja a füzetét.
Erika meg Bálintka
Víg mosollyal köszönt ma.
Ne felejtsek el Lillát,
Borókát és Csillukát.
Kamilla is mosolyog,
Lacika is vigyorog.
Ott a tanci, Nagy Lenke,
Itt a vers, hát élvezze!

Miklós Edit, Ivó

**Kovács Kata,
Sepsiszentgyörgy**

**Címlap:
Sepsiszentgyörgy, főtér
JÁNOSI ANDREA rajza**

**A sepsiszentgyörgyi
Székely Mikó Kollégium
III. B osztálya**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.

Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.

E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.

A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622

Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

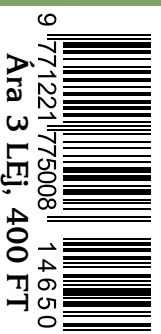
NAPSUGÁR

www.napsugar.ro

ÚJ TAVASZ! CSÍP-CSÍRIP! RÉT ÉS ERDŐ ÁGAIT,
RÉTET, ERDŐT NAP SUGARÁBA, FOND KOSSZORÚBA ÉS KARIKÁBA,
CSÍP TAVASZ! OTT MEG ITTI!

(MEÖRES SÁNDOR)

9 771221 775008 14650
Ára 3 LEJ, 400 FT